

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΟΣ:

Τι είναι και τι μπορεί να κάνει ...

Πανεπιστήμιο Πατρών
Τμήμα Φιλολογίας
Ειδικευση Γλωσσολογίας
Γ. Ι. Ξυδόπουλος
Οκτώβριος 2008

Γλωσσολόγος θεωρείται ο επιστήμονας ο οποίος έχει αποκτήσει πανεπιστημιακές γνώσεις στον τομέα της Γλωσσολογίας και κατέχει τον αντίστοιχο τίτλο σπουδών (πτυχίο, μεταπτυχιακό, διδακτορικό). Η Γλωσσολογία είναι σχετικά **νέα επιστήμη** τουλάχιστον με τη μορφή που έχει λάβει τα τελευταία χρόνια. Ασχολείται με τη **μελέτη της γλώσσας** και των **νοητικών** ή άλλων **μηχανισμών** που τη διέπουν και όπως όλες οι επιστήμες, διαιρείται σε θεωρητική και εφαρμοσμένη.

Η **θεωρητική** Γλωσσολογία μελετά τη γλώσσα βάσει των **επιπέδων ανάλυσής** της, δηλαδή την ενδιαφέρει να αναλύσει τη γλώσσα αναφορικά με τους κανόνες που διέπουν την **άρθρωση** και **ερμηνεία** των **γλωσσικών ήχων / φθόγγων**, τη **σύνταξη** των **προτάσεων**, τη **μορφή** των **λέξεων**, και τη **σημασία λέξεων** και **προτάσεων**. Η σύγχρονη θεωρητική Γλωσσολογία ενδιαφέρεται μεν για την περιγραφή του γλωσσικού συστήματος αλλά δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην **αναζήτηση εξηγήσεων** οι οποίες έχουν ως απώτερο σκοπό να απαντήσουν σε ερωτήματα όπως η **κατάκτηση της γλώσσας** από τους ανθρώπους και η **δομή** και **λειτουργία** του **ανθρώπινου νου**.

Η **εφαρμοσμένη** Γλωσσολογία, με βάση τα πορίσματα της θεωρητικής Γλωσσολογίας και σε συνδυασμό με άλλες επιστήμες όπως η **Ψυχολογία**, η **Στατιστική**, η **Κοινωνιολογία** κ.τ.λ., καλείται να εξετάσει τις συνθήκες υπό τις οποίες **χρησιμοποιείται η γλώσσα** από τη γλωσσική κοινότητα, να προτείνει νέες μεθόδους και προσεγγίσεις για τη γλώσσα και να υποστηρίξει τη γλωσσική κοινότητα σε οποιοδήποτε ζήτημα ή πρόβλημα σχετικό με τη γλώσσα. Ανάλογα με τον τομέα εφαρμογής, η εφαρμοσμένη Γλωσσολογία διαιρείται σε κλάδους όπως: **Διδακτική και Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών** (ανάπτυξη μεθόδων διδασκαλίας ξένων γλωσσών), **Κλινική Γλωσσολογία** (ανάλυση και θεραπευτική αντιμετώπιση των γλωσσικών διαταραχών), **Εκπαιδευτική Γλωσσολογία** (η χρήση της μητρικής γλώσσας στα σχολεία), **Λεξικογραφία** (μέθοδοι και τεχνικές συγγραφής λεξικών), **Μετάφραση** (μέθοδοι μετάφρασης / απόδοσης κειμένων από γλώσσα σε γλώσσα), **Κοινωνιογλωσσολογία** (μελέτη της σχέσης μεταξύ γλώσσας και κοινωνίας), **Ψυχογλωσσολογία** (σχέση γλώσσας και ανθρώπινης συμπεριφοράς), **Δικαστική Γλωσσολογία** (ανάλυση και εκτίμηση γλωσσικών δεδομένων για τις ανάγκες δικαστικών υποθέσεων) κ.τ.λ.

Η **εκπαίδευση επαγγελματιών γλωσσολόγων** θεωρητικής ή εφαρμοσμένης κατεύθυνσης παρέχεται αποκλειστικά από **πανεπιστήμια** της Ελλάδας και του εξωτερικού (σε **προπτυχιακό** και **μεταπτυχιακό** επίπεδο).

Οι **φοιτητές γλωσσολογίας** κατά την εκπαίδευσή τους έχουν την ευκαιρία, πέραν των **ειδικών γνώσεων** που αποκτούν, να αναπτύξουν και έναν μοναδικό **συνδυασμό δεξιοτήτων**. Αυτές σχετίζονται με **ποσοτική** και **ποιοτική ανάλυση δεδομένων** και **κανονιστικών τάσεων** καθώς και με τη **δόμηση** και **σύγκριση θεωρητικών προτύπων**, δεξιοτήτων που συνήθως απαντώνται στον τομέα των φυσικών επιστημών. Η γλωσσολογία βεβαίως διακρίνεται από τις φυσικές επιστήμες, πρώτον διότι μελετά μια **ανθρώπινη ιδιότητα** και συνεπώς ανήκει στις ανθρωπιστικές επιστήμες και δεύτερον διότι αναφέρεται σε **πολύπλοκα δεδομένα** τα οποία δεν κατηγοριοποιούνται εξ'ορισμού αλλά ανάλογα με το εκάστοτε ζητούμενο αποτέλεσμα. Πιο συγκεκριμένα, ένας επαγγελματίας γλωσσολόγος έχει ανεπτυγμένες τις ακόλουθες δεξιότητες, χάρη στην ενασχόλησή του με τη γλωσσολογία: **Μελέτη και Γνώση Συστημάτων** (χάρη στην εμπειρία του στη μελέτη και των γλωσσικών συστημάτων), **Επίλυση Προβλημάτων** (χάρη στην εμπειρία του στη διατύπωση γλωσσικών κανόνων και αρχών που βασίζονται σε γλωσσικά δεδομένα), **Λήψη Αποφάσεων** (χάρη στην εμπειρία του στη διαρκή αξιολόγηση των διαφόρων γλωσσολογικών θεωριών), **Ανάλυση και Σύνθεση** (χάρη στην εμπειρία του στην προσεκτική ανάλυση των γλωσσικών συστημάτων και την ακριβή διατύπωση συμπερασμάτων).

Ποιοι μπορεί να είναι λοιπόν οι **τομείς απασχόλησης** ενός γλωσσολόγου με βάση τις εξειδικευμένες γνώσεις και τις ευρείες δεξιότητες που διαθέτει; Σύμφωνα με τις **σύγχρονες τάσεις** στην ευρωπαϊκή **αγορά εργασίας**, οι οποίες σταδιακά μεταφέρονται και στην ελληνική πραγματικότητα, η **δυνατότητα απασχόλησης** δεν εξαρτάται πλέον από την επιστημονική εξειδίκευση αλλά μάλλον από τις **δεξιότητες** που έχει αποκτήσει κανείς μέσα από τις σπουδές του. Επιπρόσθετα, η αλλαγή του επαγγέλματος αποτελεί πλέον πραγματικότητα στην εποχή μας. Ο γλωσσολόγος διαθέτει έναν συνδυασμό γνώσεων και δεξιοτήτων που του επιτρέπει να απασχοληθεί σε **επαγγελματικούς τομείς** που **σχετίζονται άμεσα με τη γλώσσα** αλλά και σε επαγγέλματα που είναι **άσχετα με τη γλώσσα** αλλά απαιτούν αναπτυγμένες γενικές δεξιότητες. Η ευελιξία αυτή του επιτρέπει να μπορεί ν' **αλλάξει επάγγελμα** όταν αυτό απαιτηθεί από τις συνθήκες.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΤΟΜΕΙΣ ΜΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

- **Διδασκαλία της Γλώσσας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση** (σε συνδυασμό με γνώσεις φιλολογίας).
- **Διδασκαλία Ξένων Γλωσσών** (σε συνδυασμό με γνώσεις ξένης γλώσσας και φιλολογίας και μετεκπαίδευση στη μεθοδολογία).
- **Πληροφορική και γλωσσική τεχνολογία** (π.χ. αυτόματη μετάφραση, επεξεργαστές κειμένων, ορθογραφικοί ελεγκτές, πολυμέσα κ.τ.λ. σε συνδυασμό με γνώσεις πληροφορικής).
- **Λογοθεραπεία** (σε συνδυασμό με μετεκπαίδευση στη θεραπευτική διαταραχών του λόγου).
- **Εκδόσεις** (δημιουργία λεξικών, γλωσσαρίων, παιδαγωγικών γραμματικών, διδακτικών βιβλίων και εποπτικών μέσων ξένων γλωσσών, γλωσσική επιμέλεια εκδόσεων κ.τ.λ.).
- **Μετάφραση και Διερμηνεία** (σε συνδυασμό με μετεκπαίδευση στην τεχνική της μετάφρασης).

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

- **Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων οργάνωσης** (σε επιχειρήσεις και οργανισμούς).
- **Κέντρα Λήψης και Εφαρμογής Αποφάσεων** (χάραξη στρατηγικής σε επιχειρήσεις και οργανισμούς).
- **Ανάλυση και Επεξεργασία Στοιχείων** (σε υπηρεσίες, επιχειρήσεις και οργανισμούς).

Η εξειδίκευση στη **Γλωσσολογία** προσφέρει μια **μοναδική μαθησιακή εμπειρία** στους φοιτητές, μέσα από μια σειρά **σύγχρονων μαθημάτων** στους διάφορους κλάδους της επιστήμης. Συνδέοντας τη **θεωρία με την πράξη**, οι φοιτητές αποκτούν ουσιαστική γνώση σχετικά με το πώς λειτουργεί το γλωσσικό σύστημα και με το πώς εφαρμόζονται τα επιστημονικά πορίσματα στην καθημερινή μας ζωή. Η διεπιστημονικότητα της γλωσσολογίας προσφέρει στους αποφοίτους περισσότερες ευκαιρίες **επαγγελματικής αποκατάστασης** αλλά και **μεγαλύτερη ευελιξία** στην αλλαγή επαγγέλματος.